

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0211U004684

Державний реєстраційний номер: 0109U001357

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-02-2011

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Особливості мовних явищ кримськотатарської мови (психолінгвістика, діалектологія, словотворення, синтаксис)

Початок етапу: 01.2009

Закінчення етапу: 12.2010

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070976

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: (0652) 63 75 89

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут енергозбереження та енергоменеджменту Національного технічного університету України "Київський Політехнічний Інститут"

Код за ЄДРПОУ: 00027677

Місцезнаходження: пр. Перемоги 37, м. Київ, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 0442048428

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 2201020

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 120.3
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Особливості мовних явищ кримськотатарської мови (психолінгвістика, діалектологія, словотворення, синтаксис)

Назва роботи англійською:

Peculiarities of Crimean Tatar language occurrences (psycholinguistics, dialectology, formation of words, syntax)

Реферат українською:

Проведено анкетування, виявлено рівень комунікативної компетенції в кримськотатарській мові учнів загальноосвітніх шкіл з поглибленим вивченням кримськотатарської мови, описані моделі комунікативної компетенції, що включають три компоненти: граматичну (знання правил граматики), соціолінгвістичну (знання правил вживання) і стратегічну компетенцію (знання вербальних і невербальних стратегій спілкування). Вивчені елементи південного діалекту у вигляді морфем давньотюркських коренів, окремих слів або у складі слів, стійких сполук, парних словах, у складі складних слів, власних назвах, географічних назвах, назвах рослин, етнічних назвах, прислів'ях та приказках, загадках. Досліджено особливості виникнення древнетюркських елементів в говорах північного діалекту кримськотатарської мови; лексичні та морфологічні особливості парних слів в звуконаслідувальній лексиці. Виділені фразеологічні звороти північного діалекту: 1) зрощення фразеологізмів; 2) єдність фразеологізмів; 3) поєднання фразеологізмів; 4) вираз фразеологізмів. Дана характеристика похідних форм дієслівного творення на-лаш/-леш, -лан/-лен. Проаналізована редуплікація як один з лексико-граматичних ознак звукозображальних слів, систематизовані типи повторів звукозображальних слів; з'ясовано їх семантику, структуру і засоби творення. Описані дієслівні словосполучення із залежною іменною частиною у родовому відмінку, із залежним дієприслівником, із залежним прислівником, семантика і структурні особливості простих речень із звертанням, семантичні та комунікативні ознаки відокремлених обставин, синтетичні, аналітичні та позиційні (локальні) форми присудковості.

Реферат англійською:

A questionnaire is conducted, the level of communicative jurisdiction is exposed in the Crimean Tatars language of students of general schools with the deep study of crimean Tatars language, the models of communicative jurisdiction, which include three components, there are described: grammatical (knowledge of rules of grammar), sociology and linguistics (knowledge of rules of the use) and strategic jurisdiction (knowledge of verbal and un verbal strategies of intercourse). The elements of the South dialect of Crimean Tatars language are studied as morphemes of archaic Turkish roots, separate words or composition; words, steady combinations of words, pair words in composition difficult words, names the own, geographical names, names of plants, ethnic names, proverbs and saying, riddles. The features of origin of archaic Turkish elements (dead morphemes in separate words or in composition words, proof combinations of words, pair words) are investigational in small dialects of north dialect of Crimean Tatars language; lexical and morphological features of pair words are in an onomatopoeical vocabulary. The phraseological turns of north dialect are selected: 1) phraseological union; 2) phraseological unity; 3) phraseological combination; 4) phraseological expression. Description of productive forms of verbal formation -lash/-lesh; -lan/len. Reduplication is analysed as one of lexically and grammatically signs of onomatopoeical words, the types of repetitions of onomatopoeical words are systematized; their semantics, structure and methods of education are certain. Verbal combinations of words are described with dependent nominal part in a genitive case, with a dependent verbal adverb, dependent adverb, semantics and structural features of simple sentences with an appeal, semantic and communicative signs of the isolated circumstances, synthetic, analytical and position (local) forms of predicate.

Індекс УДК: 811.1/.8, 81'1 (=512.145)

Коди тематичних рубрик:16.41

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Меметов Айдер

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Результати дослідження комунікативної компетенції учнів, моделі комунікативної компетенції учнів загальноосвітніх шкіл, лінгвістичний матеріал з діалектології, синтаксису і словотворенню кримськотатарської мови. Результати дистрибутивного дослідження діалектних фразеологізмів, шляхів виникнення неологізмів, структури та семантики простого речення кримськотатарської мови.

Назва НТП англійською: Results of the study of communicative competence of schoolchilids, models of communicative competence of secondary school child, the linguistic material on dialectology, syntax and word-formation in the Crimean Tatar language. The results of distribution investigations of dialectal idioms, pathways of neologisms, structure and semantics of a simple sentence of the Crimean Tatar language.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: документація

Галузь застосування:

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Виявлено рівень комунікативної компетенції у кримськотатарській мові учнів загальноосвітніх шкіл з поглибленим вивченням кримськотатарської мови, описані моделі комунікативної компетенції. Вивчені елементи південного діалекту кримськотатарської мови у вигляді морфем древнетюркських коренів; досліджені особливості виникнення древнетюркських елементів в говорах північного діалекту; лексичні і морфологічні особливості парних слів в звуконаслідувальній лексиці. Охарактеризовано продуктивні форми дієслівного утворення; проаналізована редуплікація як одна з лексико-граматичних ознак звукозображальних слів, систематизовані різноманітні типи повторів звукозображальних слів; визначено їх семантику, структуру і способи творення. Описані дієслівні словосполучення із залежною іменною частиною в родовому відмінку, із залежним дієприслівником, залежним прислівником, семантика і структурні особливості простих речень із зверненням, семантичні і комунікативні ознаки відокремлених обставин, синтетичні, аналітичні і позиційні

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 2009-2010 рр.

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: МОН АРК, ВНЗ

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

- 1.Меметов, А. О так называемых "тюркских народах" Крыма / А. Меметов //Ученые записки ТНУ им. В.И. Вернадского. Серия "Филология. Социальные коммуникации". - 2009.- Т. 22 (61), № 3. - С. 98-102.
- 2.Меметов А. Къырымтатар тили. 9-ынджы сыныф ичюн дерслик / А. Меметов, Л.А. Алиева, Э.С. Акъмоллаев. - Симферополь: КъДЖИ "Къырымдевокъувпеднешир" нешрияты", 2009. - 208 с. - ISBN 978-966-354-288-1 (с грифом МОНУ)
- 3.Меметов А.М. Современное состояние крымскотатарского литературного языка и перспективы его развития /А.М. Меметов// Культура народов Причерноморья, № 182, 2010. - С. 7-10.
- 4.Меметов А., Алиева Л.А. Къырымтатар тили (Крымскотатарский язык) для 10 классов общеобразовательных школ с крымскотатарским языком обучения. - Симферополь: КРП "Издательство Крымучпедгиз", 2010. - 208 с. (13 п.л.) ISBN 978-966-354-369-7 (с грифом МОНУ)
- 5.Оказ Л. С. Глагольные словосочетания с зависимым деепричастием (на материале крымскотатарского языка) /Л. С. Оказ //Ученые записки ТНУ им. В.И. Вернадского. Серия "Филология. Социальные коммуникации".- 2009. - Том 22 (61), №1. - С.508-511.
- 6.Оказ Л. С. Функции устойчивых словосочетаний фразеологизированного и нефразеологизированного характера (на материале крымскотатарского языка) /Л. С. Оказ //Ученые записки ТНУ им. В.И. Вернадского. Серия "Филология. Социальные коммуникации".- 2009. - Том 22 (61), № 4. - 0,5 п.л.
- 7.Оказ Л. С. Глагольные словосочетания с зависимой именной частью в родительном падеже (на материале крымскотатарского языка) / Л.С. Оказ// Культура народов Причерноморья. - 2009. - № 158. - С. 14-17.
- 8.Оказ Л.С., Потапова Е.В. Конструктивный подход и структура "Русско-крымскотатарского словаря лингвистических соответствий" / Л.С. Оказ, Е.В. Потапова// Культура народов Причерноморья, № 182, 2010. - С. 46-48.
- 9.Оказ Л.С. Особенности глагольных словосочетаний с наречием в зависимой части (на материале крымскотатарского языка)/Л.С. Оказ //Ученые записки ТНУ им. В.И. Вернадского. Серия "Филология. Социальные коммуникации", Том 23 (62).- №2.- Ч.2.- 2010. - С. 560-567. ISSN 5-7763-9818-5
- 10.Селендили Л.С. Обращение: структура, значение и функции (на материале крымскотатарского языка) /Л.С. Селендили//Учёные записки ТНУ им. В.И. Вернадского. Серия "Филология. Социальные коммуникации". - Т. 23 (62), № 3. - 2010. - С. 99 - 106.
- 11.Okaz Lemara. Kirim-Tatar dilindeki konstruktlar (Yapilar) ?zerine Teorik Bilgi /Lemara Okaz//T?rk Dili ve Edebiyati ara?tirmalari dergisi. - Say?:18- Ocak-Hazirani 2010.- Bornova/ ?zmir.- S. 283-290 ISSN 1300-5715
- 12.Оказ Л.С. Грамматические и смысловые трансформации конструкторов предложения в процессе перевода тюркских текстов на славянские языки и славянских текстов на тюркские языки /Л.С. Оказ //Учёные записки ТНУ им. В.И. Вернадского, Серия "Филология. Социальные коммуникации". Том 23 (62) №3, 2010 - 0, 5 п.л.
- 13.Алиева Л. А. Къырымтатар тилинде айырылма алларнынъ хусусиетлери / Л. А. Алиева //Ученые записки ТНУ им. В.И. Вернадского. Серия "Филология. Социальные коммуникации". - 2009.- Т. 22(61), № 3. - С. 88-92.
- 14.Алиева Л. А. Речевые и учебно-речевые ситуации в формировании коммуникативной компетенции школьников на уроках крымскотатарского языка / Л. А. Алиева //Культура народов Причерноморья. - 2009.- № 161. - С. 173-176.
- 15.Алиева Л.А. Подготовительно-речевые и собственно речевые упражнения для обучения крымскотатарской устной речи /Л.А. Алиева// Культура народов Причерноморья, № 182, 2010. - С. 141-143.
- 16.Алиева Л.А. (в соавт. с Велиуллаевой А.В. и Муртазаевой Г.Э.) Къырымтатар эдебияты (Крымскотатарская литература) для 6 классов школ с русским языком обучения 12-летней структуры. - Симферополь: КРП "Издательство Крымучпедгиз", 2010. - 200 с. (с грифом МОНУ)
- 17.Алиева Л.А. (в соавт. с Велиуллаевой А.В. и Муртазаевой Г.Э.) Къырымтатар эдебияты (Крымскотатарская литература) для 7 классов школ с русским языком обучения 12-летней структуры. - Симферополь: КРП "Издательство Крымучпедгиз", 2010. - 204 с. (с грифом МОНУ)
- 18.Меджитова Э.Н. Шиве лексикасы ве онынъ эдебий тиль тарихындаки эмиети / Э. Н. Меджитова // Культура народов Причерноморья. - 2009. - № 158. -

С. 22-25. 19.Меджитова Э.Н. Къырымтатар тили шималь шивесининъ шиве лексикасы. Диалекталь фразеология / Э.Н. Меджитова// Культура народов Причерноморья, № 182, 2010. - С. 16-18.

20.Аджимуратова З. Н. Сравнительно-типологический анализ подражаний грому, грохоту, дребезжанию и другим шумам, производимым в результате многократных вибрирующих движений предметов в крымскотатарском языке /З.Н. Аджимуратова // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия "Филология. Социальные коммуникации".- 2009.-Т. 22(61), № 3.- С. 85-87. 21.Аджимуратова З.Н. Редупликация как один из лексико-грамматических признаков звукоизобразительных слов /З.Н. Аджимуратова// Культура народов Причерноморья, № 182, 2010. - С. 20-21. 22.Аджимуратова З.Н. Сравнительно-типологический анализ подражаний свистящим и жужжащим звукам в крымскотатарском языке/З.Н. Аджимуратова //Учёные записки ТНУ им. В.И. Вернадского, Серия "Филология. Социальные коммуникации", Том 23 (62) №3, 2010 - 0, 5 п.л.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Шульгін Віктор Федорович

Перелік осіб-виконавців

Аджімуратова З.Н.

Алієва Л.А.

Меджитова Е.Н.

Меметов А.

Селенділі Л.С.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Телефон

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

